

ECONOMÍA E ORGANIZACIÓN DE EMPRESAS

BLOQUE 1 *Responde dúas das preguntas deste bloque (Contéstense brevemente)*

- 1.- Menciona unha vantaxe da localización das empresas en zonas de alta densidade comercial. (0,75 pts.)
- 2.- Cita os principais tipos de tributos. (0,75 pts.)
- 3.- ¿Que é o método do prezo medio ponderado? (0,75 pts.)
- 4.- ¿Que se entende por autofinanciamento? Señala algunha das súas vantaxes. (0,75 pts.)

BLOQUE 2 *Responde dúas das preguntas deste bloque (Contéstense brevemente)*

- 1.- ¿En que se diferencia un monopolio dun oligopolio? Pon algún exemplo de mercado oligopolista. (0,75 pts.)
- 2.- ¿Que se entende por produtividade media do traballo? Pon un exemplo de cómo se pode medir. (0,75 pts.)
- 3.- ¿En que consiste o principio de división do traballo? Ilustra a resposta cun exemplo. (0,75 pts.)
- 4.- ¿Que se entende por empresa multinacional? Pon algún exemplo. (0,75 pts.)

BLOQUE 3 *Responde unha das preguntas deste bloque*

- 1.- A empresa: concepto, obxectivos, elementos que a configuran e principais áreas de actividade. (2 pts.)
- 2.- Explica qué se entende por I+D e comenta as distintas formas de adquisición de tecnoloxía por parte das empresas. (2 pts.)

BLOQUE 4 *Resolve un dos problemas deste bloque*

- 1.- A empresa MOVILES S.A. ten os seguintes elementos patrimoniais a 31-12-2007 (valorados en unidades monetarias):

Elementos de transporte: 40.000
Terreos: 60.000
Amortización acumulada das construcións ata a data: 5.000
Débedas a curto prazo: 4.000
Débedas a longo prazo: 10.000
Mobiliario: 2.000
Edificios: 24.500
Provedores: 4.000
Clientes: 5.500
Mercadorías: 15.000
Capital: 99.500
Reservas: 27.000
Bancos: 2.500

Pídese:

- a) Elaborar o balance de situación desta empresa agrupando as contas en masas patrimoniais. (1 pto.)
- b) Calcular as ratios de Tesouraría, Liquidez e Garantía [$T = (\text{dispoñible} + \text{realizable}) / \text{esixible a curto prazo}$; $L = (\text{dispoñible} + \text{realizable} + \text{existencias}) / \text{pasivo circulante}$; $G = \text{activo real} / \text{esixible total}$] (1 pto.)
- c) Interpretar os resultados do apartado anterior. (0,5 pts.)

ECONOMÍA E ORGANIZACIÓN DE EMPRESAS

2.- Unha empresa pode levar a cabo un dos dous proxectos que a continuación se indican cunha vida útil cada un deles de dous anos (valores en unidades monetarias).

Proxecto	Desembolso inicial	Pagamentos ano 1	Pagamentos ano 2	Cobramentos ano 1	Cobramentos ano 2
Proxecto 1	50.000	1.000	15.000	25.000	60.000
Proxecto 2	50.000	30.000	35.000	64.000	70.000

Pídese:

- Tendo en conta que o custo do diñeiro para a empresa é do 10%, calcular o Valor Actual Neto (VAN) de cada un dos proxectos. (1 pto.)
- Calcular o TIR para cada un dos dous proxectos. (1 pto.)
- Razoar cal dos dous investimentos é o máis conveniente. (0,5 ptos.)

BLOQUE 5 *Resolve un dos problemas deste bloque*

1.- A empresa STOCKSA, cunhas vendas anuais comprobadas de 10.000 unidades dun determinado produto, estima que para o seu bo funcionamento se require manter un stock de seguridade de 150 unidades. Sabendo que os custos fixos de pedido ascenden a 20 euros e os custos variables unitarios de mantemento das existencias en almacén son de 0,9 euros,

Pídese:

- Calcular o volume óptimo de pedido. (1 pto.)
- Calcular o custo total dos inventarios e o número de pedidos que se realizarán ao ano. (1 pto.)
- ¿Cal sería o valor do stock medio do almacén? Xustificar a resposta. (0,5 ptos.)

2.- Unha empresa que fabrica televisores de plasma soporta uns custos fixos de 50.000 euros e un custo variable unitario de 750 euros. O prezo de venda de cada televisor é de 1.000 euros.

Pídese:

- Determinar o punto morto e interpretar o significado do resultado obtido (1 pto.)
- Representar graficamente a situación anterior. (1 pto.)
- Se a empresa se vise obrigada a reducir o prezo dos televisores un 20% debido á competencia, ¿como se vería afectado o seu limiar de rendibilidade?. Razoar a resposta. (0,5 ptos.)

ECONOMÍA E ORGANIZACIÓN DE EMPRESAS

BLOQUE 1 *Responde dúas das preguntas deste bloque (Contéstense brevemente)*

- 1.- ¿Cales son os signos distintivos dunha empresa? (0,75 pts.)
- 2.- Define os conceptos de custos directos e indirectos. (0,75 pts.)
- 3.- ¿Como se denomina aquela situación de mercado onde existe un número elevado de produtores e consumidores? (0,75 pts.)
- 4.- Cita tres fontes de financiamento externo da empresa a longo prazo. (0,75 pts.)

BLOQUE 2 *Responde dúas das preguntas deste bloque (Contéstense brevemente)*

- 1.- Indica a principal diferenza entre os métodos de valoración de existencias FIFO e LIFO. (0,75 pts.)
- 2.- ¿Que se entende por división do traballo? Menciona algunha das vantaxes da aplicación deste principio organizativo. (0,75 pts.)
- 3.- Explica brevemente qué é a suspensión de pagamentos. (0,75 pts.)
- 4.- Identifica os principais tipos de resultados que se distinguen na conta de perdas e ganancias. (0,75 pts.)

BLOQUE 3 *Responde unha das preguntas deste bloque*

1. - Estructuras básicas de organización empresarial: Concepto e tipos. (2 pts.)
2. - Identifica e explica en qué consisten as forzas competitivas de Porter. (2 pts.)

BLOQUE 4 *Resolve un dos problemas deste bloque*

1. - A sociedade TEMPO SA presenta a seguinte información correspondente aos exercicios 2006 e 2007 (en euros):

	Bancos c/c	Construcións	Débedas a curto prazo	Maquinaria	Provedores	Clientes	Mercadorías	Débedas a longo prazo
2006	30.000	180.000	45.000	14.000	22.000	45.000	70.000	60.000
2007	51.000	140.000	45.000	14.000	26.000	60.000	68.000	70.000

Pídese:

- a) Clasifica o balance en masas patrimoniais e calcula a cifra de capital para cada un dos exercicios. (1pto.)
- b) Calcula as ratios de liquidez e endebedamento para cada exercicio [RL = activo circulante/ esixible a curto prazo; RE = esixible total/fondos propios]. (1 pto.)
- c) Comenta a evolución da situación financeira da empresa a partir dos resultados obtidos das ratios anteriores. (0,5 pts.)

ECONOMÍA E ORGANIZACIÓN DE EMPRESAS

2.- A unha empresa do sector da construción preséntanselle dúas posibilidades de inversión (as cantidades están en miles de euros):

Investimentos	Desembolso inicial	Fluxo de caixa ano 1º	Fluxo de caixa ano 2º
A	800	500	1.000
B	850	500	500

A partir destes datos, pídese:

- Se o tipo de interese é do 10%, ¿que inversión se realizaría segundo o criterio do valor actual neto (VAN)? (1 pto.)
- Calcular a taxa de rendibilidade interna (TIR) dos dous investimentos e explicar cál sería máis aconsellable.(1 pto.)
- Mencionar algún método diferente dos anteriores que permita seleccionar proxectos de investimento e aplicalo á Inversión A. (0,5 ptos.)

BLOQUE 5 *Resolve un dos problemas deste bloque*

1.- No exercicio económico correspondente ao ano 2006 unha empresa fabricante de balóns de fútbol alcanzou unha produción de 352.000 unidades. No departamento de produción esta empresa conta cun cadro de persoal de 50 empregados. A xornada laboral diaria destes traballadores é de 8 horas e traballan 220 días ao ano. No exercicio seguinte o cadro de persoal reduciuse en 10 traballadores e a empresa obtivo unha produción de 422.400 unidades. Tendo en conta esta información,

Pídese:

- Calcular a produtividade media do traballo en cada un dos exercicios. (1 pto.)
- Determinar a taxa de variación da produtividade entre os dous exercicios. (1 pto.)
- Comentar o significado dos resultados dos apartados anteriores e mencionar algunha das razóns que poderían explicar a variación estimada da produtividade. (0,5 ptos.)

2.- A empresa TDT SA que se dedica á fabricación de sintonizadores para captar o sinal da televisión dixital terrestre, ten previsto producir o ano que vén 200.000 sintonizadores que espera vender a un prezo de 125 euros unidade. Para fabricar os devanditos aparatos, soportará uns custos fixos de 200.000 euros e uns custos variables de 20.000.000 euros. Partindo destes datos, pídese:

- Calcular os custos totais, ingresos e beneficios que obtería a empresa se vende toda a produción prevista. (1 pto.)
- ¿A partir de que cantidade de sintonizadores a empresa comeza a obter beneficios? e ¿que nome recibe o devandito nivel de produción? (1 pto.)
- ¿En que custos incorrería a empresa se non producise nada? Razona a resposta. (0,5 ptos.)

Criterios de Avaliación / Corrección

CONVOCATORIA DE XUÑO

Bloques 1 e 2:

Nas preguntas curtas de cada un dos bloques (cunha puntuación máxima de 0,75 pts.), nos casos nos que non se ofrezan definicións exactas e precisas dos conceptos, valoraranse positivamente os exemplos, aclaracións ou explicacións relativas a aqueles.

Bloque 3:

Nas preguntas deste bloque (cunha puntuación máxima de 2 puntos), ademais de considerar a medida en que se axusta o contido da resposta ó que se pregunta, a valoración graduarase atendendo á claridade expositiva, á utilización axeitada dos conceptos fundamentais e á formulación dun esquema-resumo da resposta. En todo caso, na valoración da resposta a esta pregunta teranse en conta as seguintes consideracións: (i) Pódese acadar a máxima cualificación inda que non se elabore un esquema orientador, (ii) O detalle das puntuacións parciais terase en conta fundamentalmente para outorgar cualificacións intermedias nos casos nos que a resposta sexa incompleta, (iii) Unicamente se outorgará a máxima cualificación se a resposta é completa en todos aqueles aspectos que se mencionan non enunciado.

Bloques 4 e 5:

No relativo aos casos prácticos, na valoración de cada un dos apartados nos que se pida efectuar un cálculo, terase en conta non só ou resultado numérico concreto, senón tamén a corrección (coherencia) na formulación. Ademais, cada un dos apartados valorarase independentemente, de tal xeito que, se está ben formulado, a puntuación do apartado en cuestión non se verá influída negativamente por cálculos incorrectos que se arrastren de apartados anteriores.

No detalle da puntuación máxima que se pode acadar en cada unha das preguntas teranse en conta as consideracións e aplicaranse os criterios específicos que se resumen a continuación:

BLOQUE 1

- 1.- Pola mención dunha vantaxe (sen necesidade de explicación) (0,75 pts.)
- 2.- Por cada tipo de tributo mencionado (0,25 pts)
- 3.- Definición ou aclaración sobre a finalidade do método (0,75 pts)
- 4.- Definición do concepto (0,5 pts.). Mención dunha das vantaxes (0,25 pts.)

BLOQUE 2

- 1.- Breve explicación da diferenza (0,5 pts.). Exemplo (0,25 pts.)
- 2.- Definición do concepto (0,5 pts.). Aclaración ou exemplo de como se mide (0,25 pts.)
- 3.- Breve explicación do concepto (0,5 pts.). Exemplo (0,25 pts.)

- 4.- Concepto de multinacional (0,5 pts.). Exemplo (0,25 pts.)

BLOQUE 3

- 1.- Presentación dun esquema para estruturar a resposta (máx. 0,5 pts.). Explicación do concepto de empresa dende unha perspectiva concreta (0,5 pts.). Elementos (mínimo, comentar dous tipos) (0,5 pts.). Obxectivos (mínimo comentar dous) (0,5 pts.). Areas funcionais (mínimo comentar tres) (0,5 pts.)

- 2.- Presentación dun esquema para estruturar a resposta (máx 0,5 pts). Significado das siglas I+D (0,25 pts.). Explicación dos conceptos de investigación e desenvolvemento (0,5 pts. Por cada forma de adquisición de tecnoloxía mencionada e comentada (0,5 pts. - máx. 1,25 pts.). Pola soa mención (sen comentar) de dúas ou máis formas de adquisición da tecnoloxía (0,5 pts.)

BLOQUE 4

- 1.- a) Elaboración do balance distinguindo Activo fixo, Activo circulante, Pasivo circulante, Pasivo fixo, (1 pto.). *Cada un dos elementos que se sitúe incorrectamente no activo ou no pasivo penalízase con -0,5 pts. Se se coloca erroneamente no activo (pasivo) circulante ou pasivo (activo) fixo penalízase con -0,25 pts.*

- b) Cálculo correcto dunha ratio (0,25), cálculo correcto de dúas ratios (0,75).

- c) Interpretación dunha das ratios (0,25). Interpretación de dúas ratios (0,50). Pódese considerar como válida unha valoración conxunta (xenérica) coherente cos resultados obtidos no apartado anterior.

- 2.- a) Formulación correcta da expresión que permite calcular o VAN tendo en conta os datos do exercicio: 0,75 pts. Cálculo correcto do valor concreto do VAN: 0,25 pts. b) Formulación da expresión que permite calcular a TIR cos datos do exercicio: 0,5 pts. Cálculo correcto do valor da TIR: 0,5 pts. c) Razoamento correcto ou coherente: 0,5 pts.

BLOQUE 5

- 1.- a) Formulación da expresión para calcular o volume óptimo de pedido: 0,75 pts. Cálculo correcto do valor: 0,25 pts. b) Cálculo do custo total dous inventarios: 0,75 pts. Cálculo do número de pedidos: 0,25 pts. c) Cálculo do stock medio: 0,25 pts. Explicación: 0,25 pts.

- 2.- a) Formulación correcta para o cálculo do punto morto: 0,75 pts. Cálculo correcto do valor: 0,25 pts. b). Requírese identificar ás funcións, os valores relevantes e as zonas de perdas e ganancias. Por cada un destes aspectos que non se identifique correctamente descontaranse 0,25 pts. c) Cálculo do novo valor ou mención precisa do efecto da baixada de prezos: 0,25 pts. Explicación razoable: 0,25 pts.

Criterios de Avaliación / Corrección

CONVOCATORIA DE SETEMBRO

Bloques 1 e 2:

Nas preguntas curtas de cada un dos bloques (cunha puntuación máxima de 0,75 pts.), nos casos nos que non se ofrezan definicións exactas e precisas dos conceptos, valoraranse positivamente os exemplos, aclaracións ou explicacións relativas a aqueles.

Bloque 3:

Nas preguntas deste bloque (cunha puntuación máxima de 2 puntos), ademais de considerar a medida en que se axusta o contido da resposta ó que se pregunta, a valoración graduarase atendendo á claridade expositiva, á utilización axeitada dos conceptos fundamentais e á presentación dun esquema-resumo da resposta. En todo caso, na valoración da resposta a esta pregunta teranse en conta ás seguintes consideracións: (i) Pódese acadar a máxima cualificación inda que non se elabore un esquema orientador, (ii) O detalle das puntuacións parciais terase en conta fundamentalmente para outorgar cualificacións intermedias nos casos nos que a resposta sexa incompleta, (iii) Unicamente se outorgará a máxima cualificación se a resposta é completa en todos aqueles aspectos que se mencionan non enunciado.

Bloques 4 e 5:

No relativo aos casos prácticos, na valoración de cada un dos apartados nos que se pida efectuar un cálculo, terase en conta non só ou resultado numérico concreto, senón tamén a corrección (coherencia) na formulación. Ademais, cada un dos apartados valorarase independentemente, de tal xeito que, se está ben formulado, a puntuación do apartado en cuestión non se verá influída negativamente por cálculos incorrectos que se arrastren de apartados anteriores.

No detalle da puntuación máxima que se pode acadar en cada unha das preguntas teranse en conta as consideracións e aplicaranse os criterios específicos que se resumen a continuación:

BLOQUE 1

- 1.- Pola mención de cada signo distintivo outorgaranse 0,25 pts.
- 2.- Se só se define correctamente un dos conceptos: 0,5 pts. Exemplos: 0,25 pts.
- 3.- Non admite cualificacións intermedias
- 4.- Por cada unha das fontes de financiamento mencionadas outorgaranse 0,25 pts.

BLOQUE 2

- 1.- Se unicamente se definen os métodos sen aludir expresamente á diferenza: 0,5 pts.
- 2.- Definición do concepto: 0,5 pts. Mención dunha vantaxe: 0,25 pts.
- 3.- Se a explicación é aproximada pero imprecisa: 0,5 pts.
- 4.- Darase por válida a identificación tanto se se fai consonte o antigo Plan Xeral Contable como se fai segundo o NPXC. En particular, pola identificación dos

resultados de explotación e dos resultados financeiros outorgaranse a máxima cualificación: 0,75 pts.

BLOQUE 3

1.- Presentación dun esquema para estruturar a resposta (máx. 0,5 pts.) Explicación do concepto de estrutura organizativa (0,5 pts.). Pola explicación de cada tipo: 0,5 pts. (máx. 1.5 pts). Por cada tipo de estrutura mencionado e non explicado: 0,25 pts.

2.- Presentación dun esquema para estruturar a resposta (máx 0,5 pts). Explicación xenérica da idea: 0,25 pts. Por cada forza explicada ou comentada: 0,4 pts. Pola soa mención de cada forza (sen comentar): 0,2 pts.

BLOQUE 4

1.- a) Elaboración do balance distinguindo Activo fixo, Activo circulante, Pasivo circulante, Pasivo fixo: 0,75 pts. Cálculo correcto da cifra de capital: 0,25 pts. *Cada un dos elementos que se sitúe incorrectamente no activo ou no pasivo penalízase con -0,5 pts. Se se sitúa erroneamente no activo (pasivo) circulante ou pasivo (activo) fixo penalízase con -0,25 pts.*

b) Cálculo correcto de cada unha das catro ratios (dúas por exercicio): 0,25 pts.

c) Interpretación da evolución dunha das ratios: 0,25 pts. Pódese considerar como válida unha valoración conxunta (xenérica) coherente cos resultados obtidos no apartado anterior

2.- a) Formulación correcta da expresión que permite calcular o VAN tendo en conta os datos do exercicio: 0,25 pts. por investimento. Cálculo correcto do valor concreto do VAN: 0,25 pts. por investimento, b) Formulación da expresión que permite calcular a TIR cos datos do exercicio: 0,25 pts. por investimento. Cálculo correcto do valor da TIR: 0,25 pts. por investimento, c) Pola soa mención do método: 0,25 pts. Aplicación correcta ó investimento A (0,25 pts.)

BLOQUE 5

1.- a) Formulación correcta da expresión para calcular a produtividade media do traballo tendo en conta os datos do exercicio: 0,75 pts. Cálculo correcto do valor: 0,25 pts. b) Formulación correcta da expresión para calcular a taxa de variación da produtividade tendo en conta os resultados do apartado anterior: 0,75 pts. Cálculo correcto da taxa de variación: 0,25 pts. c) Por sinalar simplemente que aumentou a produtividade: 0,25 pts. Identificación dunha posible causa: 0,25 pts.

2.- a) Cálculo correcto do valor dun dos conceptos: 0,25 pts. Cálculo correcto de dous dos conceptos: 0,75 pts., b) Formulación correcta para o cálculo da cantidade pedida: 0,5 pts. Cálculo correcto do valor: 0,25 pts. Identificación do nivel de produción como limiar de rendibilidade ou punto morto: 0,25 pts. c) Valor dos custos: 0,25 pts. Explicación: 0,25 pts.

SOLUCIÓN XUÑO

Bloque 1.

1. Exemplo de vantaxe: localizar un establecemento comercial nun núcleo de alta densidade comercial xa existente (rúa do centro dunha cidade ou área comercial) ten a vantaxe de que pode beneficiarse do poder de atracción do conxunto (ademais, este pode verse complementado pola existencia de servizos de espaxamento ou de ocio que reforzan o seu atractivo).

2. Impostos, taxas e contribucións especiais.

3. É un método de valoración das existencias, que consiste en valorar as saídas do almacén de acordo coa media dos prezos de adquisición, tendo en conta as cantidades adquiridas.

4. O autofinanciamento son os beneficios obtidos pola empresa que non se reparten aos socios, e son utilizados para cubrir as súas necesidades financeiras. Exemplo de vantaxe que pode sinalarse: permite unha maior autonomía e independencia financeira.

Bloque 2.

1. - No caso dun monopolio é unha única empresa a que abastece todo o mercado dun ben ou servizo que non ten substitutivos, polo que o monopolista pode fixar libremente as súas condicións. Pola súa banda, no oligopolio un número reducido de empresas reparte entre si o mercado, tendo cada unha delas o peso suficiente para actuar sobre os prezos ou as cantidades ofertadas.

2. - A produtividade media do traballo é a relación entre o volume de produción e a cantidade de traballo empregado para alcanzalo. Unha forma simple de medila é calcular o cociente entre a produción e o número de horas traballadas para obter a devandita produción.

3. En que cada traballador se especialice na realización de determinadas tarefas. Grazas a esta división cada traballador ocúpase sempre da mesma clase de operacións. Ex. cadea de montaxe dun automóbil na que cada traballador se especializa na realización dunha tarefa específica.

4. É unha compañía formada por unha empresa matriz que conta cunha serie de filiais que operan en diferentes países e que comparten uns mesmos obxectivos; a matriz é a empresa orixinaria do Estado onde se iniciou a súa actividade e onde radica a xestión da compañía, mentres que as filiais se crean para operar noutros Estados. Exemplo: Renault.

Bloque 3.

1. Exemplo de definición de empresa: a empresa pódese definir como unha unidade económica que combina os diferentes factores produtivos, ordenados

segundo unha determinada estrutura organizativa co ánimo de alcanzar uns obxectivos, entre os que destaca o beneficio empresarial (Nota: esta definición proposta debe tomarse só a título orientador posto que se admitirán como válidas outras posibles definicións realizadas conforme a outro tipo de criterios).

Entre os posibles obxectivos da empresa poden sinalarse:

- Maximizar o beneficio, é dicir, obter a máxima rendibilidade do capital investido.

- Crecemento e poder de mercado, para asegurar futuros e maiores beneficios.

- Estabilidade e adaptabilidade ao entorno

- Responsabilidade social e ética cara aos colectivos que a integran (empregados, clientes, provedores), e cara á sociedade e o medio no que desenvolven a súa actividade.

Os elementos pódense agrupar en diversas categorías: elementos persoais (propietarios, directivos, traballadores, provedores, clientes... Elementos técnicos (bens de equipo, mercadorías, intanxibles -coñecemento, “know-how”, “software, tecnoloxía). Elementos financeiros (fondos propios, fondos alleos). Elementos organizativos (estrutura de relacións, regulamento laboral)...

Pódense distinguir catro áreas funcionais básicas da empresa:

- Producción: conxunto de procesos, procedementos, métodos ou técnicas que permiten obter os bens e servizos.

- Comercial: ocúpase da colocación no mercado dos bens e servizos producidos.

- Financeira: refírese á planificación financeira da empresa, decisións de inversión, obtención de recursos financeiros e control do equilibrio financeiro da empresa.

- Organización: establece o marco de coordinación e interacción entre os membros da empresa.

2. A título orientador, en resposta a esta pregunta pode comentarse que a tecnoloxía é o conxunto de técnicas de produción, resultado da investigación ou da experiencia, aplicables a unha actividade produtiva. Progresar tecnoloxicamente esixe unha capacidade investigadora e de aprendizaxe sobre o sistema produtivo. O progreso tecnolóxico é, polo tanto, o resultado de combinar investigación e desenvolvemento. A investigación vai dirixida a descubrir novos produtos e procesos, o desenvolvemento é a aplicación dos avances da investigación á actividade produtiva e comercial da empresa.

Exemplos de resposta / Solucións

O departamento dentro da empresa que coordina ambas as tarefas chámase departamento de I+D, e realiza investimentos a longo prazo, polo que a curto prazo non sempre permiten obter rendementos. Tamén se pode comentar que as pequenas e medianas empresas teñen problemas técnicos, organizativos e financeiros para desenvolver este tipo de actividades.

No que se refire aos métodos de adquisición de tecnoloxía, pódense comentar algúns dos que se mencionan a continuación:

- A xeración pola propia empresa mediante as actividades I+D.
- A creación de centros de investigación ou tecnolóxicos, ben por iniciativa privada ou pública.
- Adquisición no mercado, comprando patentes ou contratos de tecnoloxía.
- A cooperación interempresarial para desenvolver determinados proxectos.
- Asociación con centros de investigación.

Bloque 4.

1. a)

Activo Fixo	121.500	Pasivo Fixo	136.500
Elementos de transporte	40.000	Fondos propios	126.500
Terreos	60.000	Capital	99.500
Construcións	24.500	Reservas	27.000
Amortización acumulada	- 5.000	Débedas a l/p	10.000
construcións	2.000		
Mobiliario			
Activo circulante	23.000	Pasivo circulante	8.000
Mercadorías	15.000	Provedores	4.000
Clientes	5.500	Débedas a c/p	4.000
Bancos	2.500		
Activo total	144.500	Pasivo total	144.500

b)

$$\text{Tesouraría} = \frac{2.500 + 5.500}{8.000} = \frac{8.000}{8.000} = 1$$

$$\text{Liquidez} = \frac{23.000}{18.000} = 2,875$$

$$\text{Garantía} = \frac{144.000}{18.000} = 8,02$$

c) A título orientador para interpretar os resultados do apartado anterior cabe sinalar que:

A ratio de tesouraría é 1, polo tanto a situación é razoablemente boa. Se fose inferior a 1, existiría risco de suspensión de pagamentos e, se fose superior a 1, a empresa tería recursos ociosos. A ratio de liquidez é maior que 2 e por conseguinte a empresa ten recursos ociosos. A ratio de garantía é superior a 2 e, polo tanto, a empresa ofrece suficiente garantía aos acredores.

2.

a)

$$\text{VAN}(1) = -50.000 + \frac{25.000 - 1.000}{(1+0,1)^1} + \frac{60.000 - 15.000}{(1+0,1)^2} = -50.000 + 21.818,18 + 37.190,08 = 9.008,26$$

$$\text{VAN}(2) = -50.000 + \frac{64.000 - 30.000}{(1+0,1)^1} + \frac{70.000 - 35.000}{(1+0,1)^2} = -50.000 + 30.909,09 + 28.925,62 = 9.834,71$$

$$\text{TIR}(1) \quad 0 = -50.000 + \frac{24.000}{(1+r)^1} + \frac{45.000}{(1+r)^2}$$

$$1 + r = x$$

$$-50.000 + \frac{24.000}{x} + \frac{45.000}{x^2} = 0 \Rightarrow$$

$$-50.000x^2 + 24.000x + 45.000 = 0 \Rightarrow x = 1,2186$$

$$\text{TIR}(1) = 21,86\%$$

$$\text{TIR}(2) \quad 0 = -50.000 + \frac{34.000}{(1+r)^1} + \frac{35.000}{(1+r)^2}$$

$$1 + r = x$$

$$-50.000 + \frac{34.000}{x} + \frac{35.000}{x^2} = 0 \Rightarrow$$

$$-50.000x^2 + 34.000x + 35.000 = 0 \Rightarrow x = 1,2431$$

$$1 + r = 1,2431 \Rightarrow r = 0,2431 \Rightarrow r = 24,31\%$$

$$\text{TIR}(2) = 24,31\%$$

c) O investimento 2 é máis conveniente, posto que tanto o VAN como o TIR teñen valores superiores aos da inversión 1.

Bloque 5.

1. a)

$$S = \sqrt{\frac{2 \cdot k \cdot Q}{g}}$$

$$S = \sqrt{\frac{2 \cdot 20 \cdot 10.000}{0,9}} = 666,66 \approx 667 \text{ unidades}$$

Volume óptimo de pedido: 667 unidades.

Exemplos de resposta / Solucións

b)

$$CT = k(Q/S) + (S_0 + 1/2S)g$$

CT = custos totais; k = custos fixos; Q = cantidade de produto vendida ao ano; S = volume óptimo de pedido; S_0 = stock de seguridade; g = custos variables.

$$CT = 20 \cdot \frac{10.000}{667} + \left(150 + \frac{1}{2} \cdot 667\right) \cdot 0,9 = 299,85 + 435,15 = 735\text{€}$$

Custos totais: 735 euros.

$$N^\circ \text{ pedidos} = \frac{10.000}{667} = 14,99 \text{ (15)}$$

c) S_m = stock medio de almacén

$$S_m = (S_0 + 1/2S)$$

$$S_m = \left(150 + \frac{1}{2} \cdot 667\right) = 483,5 \text{ unidades}$$

Stock medio de almacén: 483 unidades.

No caso de que non exista stock de seguridade, o stock medio de almacén é a metade do volume óptimo de pedidos. Neste caso, ao existir o stock de seguridade, para calcular o stock medio temos que sumarllo á metade do volume óptimo de pedidos.

2.

a) No limiar de rendibilidade ou punto morto, a empresa non obtén beneficios, é dicir, ingresos totais = custos totais.

$$P \times Q = CF + CV_u \times Q$$

P = prezo de venda de cada unidade; Q = número de

unidades producidas e vendidas; CF = custos fixos; CV_u = custos variables unitarios.

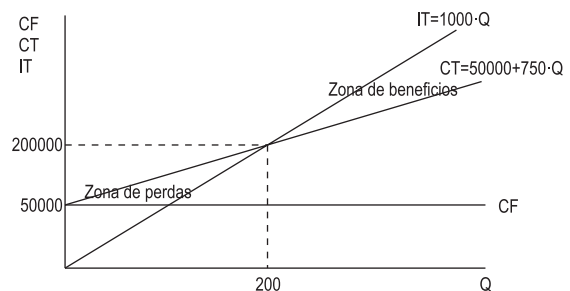
Se despxamos o Q , obteremos o número de unidades producidas e vendidas para alcanzar o punto morto:

$$Q_{pm} = \frac{50.000}{1.000 - 750} = 200 \text{ unidades}$$

Ingresos no punto morto = $200 \times 1.000 = 200.000$

A partir de 200 televisores vendidos a empresa obterá beneficios e por debaixo deste número terá perdas.

b)

c) $P_0 = 1.000$; $P_1 = P_0 \times 0,8 = 1.000 \times 0,8 = 800$

$$Q_{pm} = \frac{50.000}{800 - 750} = 1.000 \text{ unidades}$$

Ao diminuír o prezo é necesario vender un maior número de televisores para alcanzar o limiar de rendibilidade ou punto morto, posto que os custos fixos e os custos variables unitarios se manteñen constantes.

SOLUCIÓN S SETEMBRO

Bloque 1.

1. Os signos distintivos da empresa son o nome comercial, a marca e o rótulo do establecemento.

2. Custos directos son os que poden imputarse directamente ao produto ou ao departamento que os ocasiona e, polo tanto, poden ser imputados directamente ao proceso de fabricación do produto. Os custos indirectos son aqueles comúns a varios produtos ou seccións e só son imputables de xeito indirecto ao produto, é dicir, utilizando algún criterio de repartición.

3. Competencia perfecta.

4. Entre as fontes de financiamento externo da empresa a longo prazo pódense mencionar: empréstitos; obrigas de empresa; créditos e préstamos a longo prazo, *leasing*.

Bloque 2.

1. Para valorar as existencias o método FIFO asigna ás saídas o prezo das primeiras entradas e o LIFO asignalles o prezo das últimas entradas.

2. A división do traballo consiste en que cada traballador se especialice na realización de determinadas tarefas.

Exemplos de resposta / Solucións

Grazas a esta división cada traballador ocúpase sempre da mesma clase de operacións. Entre as vantaxes que se lle atribúen á división do traballo pódese destacar algunha das seguintes: maior destreza no traballo, aforro de tempo, aumento da produción, mellora na calidade do resultado etc.

3. Denomínase suspensión de pagamentos a situación en que unha empresa se atopa cando non paga a totalidade de débedas que ten cos seus acredores, e hai falta de liquidez ou diñeiro en efectivo. En particular, córrese o risco de caer en situación de suspensión de pagamentos cando o activo circulante é menor que o pasivo circulante.

4. Os principais tipos de resultados que se diferencian na conta de perdas e ganancias son: resultado de explotación, resultado financeiro e resultados extraordinarios. Tamén se admite como válida a resposta ofrecida conforme ao que se establece no PGC 2007, é dicir, diferenciando o resultado de explotación e o resultado financeiro.

Bloque 3.

1. A estrutura organizativa ou organización interna é a forma de integración e coordinación dos distintos elementos que compoñen a empresa. É fundamental para que os traballadores que integran a empresa estean coordinados, que teñan unha tarefa asignada. Ademais, a estrutura organizativa determina o nivel de autoridade e responsabilidade de cada un dos membros da empresa segundo sexa a función que desempeñen. Tamén se pode comentar que toda estrutura organizativa debe cumprir cunha serie de requisitos entre os que destacan, por unha parte, crear un marco de coordinación e interacción entre os membros da empresa.

Entre os principais tipos de estruturas organizativas cabe mencionar e comentar os seguintes:

- Lineal xerárquica: baseada na autoridade directa do superior sobre os subordinados. Cada directivo ten responsabilidade sobre unha ampla gama de actividades, da que non sempre é un experto. Todas as decisións pasan por el, polo tanto, cada persoa responde ante un único xefe.

- Funcional: proporciona autoridade aos especialistas nas tarefas concernentes á súa especialidade. Cada empregado pode recibir ordes ou instrucións provenientes de varias persoas distintas segundo a función que desempeñe nese momento.

- Lineal staff. baséase na existencia de especialistas que actúan como asesores ou *staffs*, que teñen como función a de axudar na preparación ou elaboración das decisións de quen ocupa a liña xerárquica. Os *staffs* non teñen autoridade e sitúanse fóra da

liña de mando.

- En comité: a autoridade e a responsabilidade son compartidas por un grupo de persoas. Combina a liña de *staff* coa xerárquica. Ao tomarse decisións dun xeito compartido, involucra máis o persoal que participa no proceso.

- Matricial ou por proxectos: combina a autoridade dos departamentos coas funcións ou os proxectos que a empresa leve adiante. Algúns membros responden ante dous xefes: o do departamento ou o director do proxecto.

- Organización en rede: é un modelo descentralizado, no que as comunicacións son fundamentalmente de tipo horizontal. Están baseadas na existencia de equipos que se autoorganizan, pero que dependen uns doutros á hora de alcanzaren os obxectivos do conxunto. As organizacións de rede son abertas e baseadas en relacións interpersoais.

2. A título orientador, na resposta a esta pregunta poderían comentarse os aspectos que aparecen recollidos a continuación:

A análise de Porter describe as cinco forzas que inflúen na estratexia competitiva dunha compañía e que determinan a rendibilidade a longo prazo dun mercado, ou algún segmento deste. Porter desenvolveu este método de análise co fin de descubrir qué factores determinan a rendibilidade dun sector industrial e das súas empresas. Para Porter, existen cinco diferentes tipos de forzas que marcan o éxito ou o fracaso dun sector ou dunha empresa:

Nivel de rivalidade dos competidores actuais: dependerá do número de competidores que concorran no mercado, do grao de concentración no sector e do seu grao de madurez.

Ameazas de novos competidores. A relevancia desta ameaza depende das barreiras de entrada, as cales poden xurdir por varios motivos: existencia de empresas instaladas que teñen vantaxe de custos como consecuencia do dominio da tecnoloxía, acceso a provedores etc. Necesidade de desembolsar fortes sumas de capital para empezar a producir. Dificultades para acceder a canles de distribución...

Ameazas de produtos competitivos. Refírese á posibilidade da aparición dun novo produto que mellore a calidade e o prezo dos existentes.

Poder negociador dos provedores. A relevancia desta forza dependerá basicamente de se son escasos e teñen forza abondo para impoñer as súas condicións.

Poder negociador dos clientes: dependendo de se estes están organizados e ben informados, os resultados da empresa poden verse afectados.

Exemplos de resposta / Solucións

Bloque 4.

1. a)

ACTIVO	2006	2007	PASIVO	2006	2007
Activo fixo	194.000	154.000	Pasivo fixo	272.000	262.000
Construcións	180.000	140.000	Capital	212.000	92.000
Maquinaria	14.000	14.000	Débedas a l/p	60.000	70.000
Activo circulante	145.000	179.000	Pasivo circulante	67.000	71.000
Mercadorías	70.000	68.000	Provedores	22.000	26.000
Clientes	45.000	60.000	Débedas a c/p	45.000	45.000
Bancos	30.000	51.000			
Total	339.000	333.000	Total	339.000	333.000

b)

$$\text{Ratio Liquidez (2006)} = \frac{145.000}{67.000} = 2,16$$

$$\text{Ratio Liquidez (2007)} = \frac{179.000}{71.000} = 2,52$$

$$\text{Ratio de endebedamento (2006)} = \frac{127.000}{212.000} = 0,59$$

$$\text{Ratio de endebedamento (2007)} = \frac{141.000}{192.000} = 0,73$$

c) A título orientador, ao interpretar a evolución dos valores das ratios calculadas nos apartados anteriores pódese comentar que a ratio de liquidez aumentou, e por conseguinte mellora a capacidade inmediata para facer fronte a débedas a curto prazo. Ademais, a ratio de endebedamento aumentou significativamente, o que pode interpretarse como un indicador de que a empresa funciona cunha estrutura financeira máis arriscada. Na mesma liña, obsérvase un aumento do esixible respecto ao total do pasivo (pasa do 37% en 2006 e 42% en 2007), o que abunda na idea dunha maior dependencia da empresa dos seus acredores.

2. a)

$$VAN(1) = -800 + \frac{500}{(1+0,1)^1} + \frac{1.000}{(1+0,1)^2} = -800 + 454,5 + 826,4 = 480,9 = 481$$

$$VAN(2) = -850 + \frac{500}{(1+0,1)^1} + \frac{500}{(1+0,1)^2} = -850 + 454,5 + 413,2 = 17,7$$

De acordo cos resultados obtidos realizarase a inversión A, posto que ten un VAN maior.

b)

$$TIR(A) \quad 0 = -800 + \frac{500}{(1+r)^1} + \frac{1.000}{(1+r)^2}$$

$$1 + r = x$$

$$-800 + \frac{500}{x} + \frac{1.000}{x^2} = 0 \Rightarrow -800x^2 + 500x + 1.000 = 0 \Rightarrow x = 1,47$$

$$1 + r = 1,47 \Rightarrow r = 0,47 \Rightarrow r = 47\%$$

$$TIR(A) = 47\%$$

$$TIR(B) \quad 0 = -850 + \frac{500}{(1+0,1)^1} + \frac{500}{(1+0,1)^2}$$

$$1 + r = x$$

$$-850 + \frac{500}{x} + \frac{500}{x^2} = 0 \Rightarrow -850x^2 + 500x + 500 = 0$$

$$\Rightarrow x = 1,11$$

$$1 + r = 1,11 \Rightarrow r = 0,11 \Rightarrow r = 11\%$$

$$TIR(B) = 11\%$$

De acordo cos resultados obtidos, sería máis aconsellable a inversión A, posto que ten unha TIR maior.

c) O método do prazo de recuperación: mide o número de anos que a empresa tarda en recuperar o investimento. De acordo con este método seleccionaríase o proxecto A porque permite recuperar máis rapidamente o investimento:

Proxecto A: 1 ano e 3,6 meses.

Proxecto B: 1 ano e 4,2 meses.

O método do fluxo neto de caixa calcula a suma de todos os cobramentos menos todos os pagamentos efectuados durante a vida útil do proxecto de investimento:

$$\text{Proxecto A: } 500 + 1.000 - 800 = 700$$

$$\text{Proxecto B: } 500 + 500 - 850 = 150$$

De acordo con este método tamén se elixiría o proxecto A

Bloque 5.

1. a)

$$\text{Productividade (2006)} = \frac{352000}{50 \cdot 8 \cdot 220} = 4 \text{ balóns por hora de traballo}$$

$$\text{Productividade (2007)} = \frac{422400}{40 \cdot 8 \cdot 220} = 6 \text{ balóns por hora de traballo}$$

Exemplos de resposta / Solucións

b) Taxa de variación (07/06) = $\frac{6-4}{4} \cdot 100 = 50\%$

c) Mellora da produtividade media do traballo nun 50%. Con menos traballadores en equipo prodúcese un maior número de balóns. Este incremento de produtividade podería ser debido, por exemplo, a unha mellora na tecnoloxía ou na organización do proceso produtivo.

2.

a) Custos totais = Custos fixos + Custos variables
= 200.000 + 20.000.000 = 20.200.000 euros.

Ingresos totais = 200.000 x 125 = 25.000.000 euros.

Beneficio = Ingresos totais - Custos totais = 25.000.000 - 20.200.000 = 4.800.000 euros

b) $Q_{pm} = \frac{CF}{P - CV_u}$

Custo variable unitario = $\frac{20.000.000}{200.000} = 100\text{€}$

$Q_{pm} = \frac{200.000}{125 - 100} = 8.000 \text{ unidades}$

Ingresos no punto morto = 125 · 8.000 = 1.000.000

A partir de 8.000 sintonizadores vendidos a empresa obterá beneficios, e por debaixo deste número terá perdas. O devandito nivel de produción é o punto morto.

c) Incurriría nos custos fixos (200.000 €) porque non dependen do volume de produción da empresa e tería que pagalos aínda que non producise nada.